

MODELI OBRAZOVANJA ZA JAVNI SEKTOR  
KOJI SE PRIMJENJUJU U RAZNIM  
ZEMLJAMA: **STUDIJA SLUČAJA JUŽNE  
AFRIKE**  
Izlaže Trudy Paul

## Sadržaj prezentacije

1. Predstavljanje Južnoafričkog instituta ovlaštenih računovođa (SAICA)
2. Pregled javnog sektora
3. Obrazovni sustav u Južnoj Africi
4. Partnerstvo između SAICA-e i tijela državne uprave
5. Računovodstveni tehničari u tijelima državne uprave
6. Računovodstveni tehničari u javnom sektoru: kompetencijski okvir
7. Kvalifikacije
8. Akreditacija: pružatelji usluga obrazovanja i poslodavci
9. Uspjesi
10. Naučene lekcije



01.

Razina za strateško vodstvo



02.

Srednji sloj/razina srednjeg rukovodstva



03.

Početna razina/osnovna razina





- SAICA, jedan od vodećih računovodstvenih instituta u svijetu, nudi tri renomirane i regulirane računovodstvene i poslovne titule za svaku razinu vještina – **ovlašteni računovođa (Južna Afrika – CA(SA)), pomoćnik glavnog računovođe (Južna Afrika, AGA(SA)) i računovodstveni tehničar (Južna Afrika, AT(SA))**.
- SAICA stručnjacima, koji će osnažiti svaki financijski tim, dodjeljuje vjerodostojne titule od osnovne do strateške razine računovodstvene i poslovne kompetentnosti.
- U partnerstvu s javnim sektorom u inicijativama namijenjenima jačanju kapaciteta stvaraju se kompetentni računovodstveni stručnjaci na svim razinama kroz obrazovanje i usmjereno radno iskustvo.

## Javni sektor Južne Afrike

- 1994. dolazi do značajne tranzicije u zemlji
- U isto vrijeme događaju se promjene u javnom sektoru
- Javni sektor dobiva prošireni mandat koji uključuje gospodarski rast, dobro upravljanje resursima, jednako obrazovanje, zdravstvenu skrb, razvoj infrastrukture, jednak pristup stanovanju
- I danas su prisutni izazovi koji se odnose na sigurnost, obrazovanje, razvoj infrastrukture i zdravstvenu skrb
- Glavni je naglasak na jednakom obrazovanju
- Profesionalizacija javnog sektora: računovodstvo i šire financijske usluge



## Javni sektor Južne Afrike



Legenda – Tri razine vlasti: državna, lokalna i pokrajinska

- Tri (3) su glavne razine i domene vlasti:
  - ✓ državna  
*Riznica, poljoprivreda, obrana*
  - ✓ pokrajinska  
*9 pokrajina: ceste i promet, policijske usluge, stanovanje*
  - ✓ lokalna  
*278 općina: vodoopskrba, gospodarenje otpadom, zaštita od požara*
- Na svim razinama i u svim domenama vlasti uspostavljeni su odjeli za računovodstvo i financije

# Javni sektor: struktura odjela za računovodstvo i financije



## Javni sektor: odjeli za računovodstvo i financije

- Osnovani kako bi omogućili jačanje kapaciteta na razini pojedinca, odjela, pokrajine i države
- Ustrojeni prema standardizaciji Državne riznice i Ministarstva za upravljanje javnim službama (DPSA)
- Pojedinačne osi svakog područja specijalizacije: upravljanje lancem opskrbe, financijsko računovodstvo, upravljačko računovodstvo
- Razne razine unutar svakog područja specijalizacije (razine A – E): računovođa, niži računovođa, državni računovođa, glavni računovođa, viši računovođa
- Kompetencije navedene detaljno po specijalizaciji i po razini u Pojmovniku tehničkih kompetencija (TCD) Državne riznice
- Izrađena standardizacija radnih mjesta i profili funkcija u skladu s TCD-om
- SAICA-in kompetencijski okvir za računovodstvene tehničare rješava potrebu razvoja vještina u disciplinama financijskog i upravljačkog računovodstva na razinama 1. – 3.: računovođa, niži računovođa i državni računovođa



## Obrazovni sustav

- ✓ Južnoafrički obrazovni sustav uključuje Nacionalni kvalifikacijski okvir (NKO)
- ✓ NKO je jedinstveni, nacionalni, cjeloviti okvir za učenje
- ✓ Programi kvalifikacija i vještina upisani u NKO-u namijenjeni su razinama 1. – 9.  
*1. = osnovno obrazovanje odraslih i 10. = doktorat*
- ✓ Za NKO je zaduženo Južnoafričko tijelo za razvoj standarda kvalifikacija (SAQA)
- ✓ SAQA nadzire upis kvalifikacija i surađuje s tri (3) osnovana vijeća zadužena za kvalitetu



## SAICA-in kompetencijski okvir za računovodstvene tehničare

Kompetencijski okvir definira i opisuje profesionalne kompetencije (profesionalne vrijednosti i stavove, stručne i tehničke kompetencije) koje računovodstveni tehničar u javnom sektoru Južne Afrike (PSAT(SA)) treba pokazati na početnoj razini profesije.

Služi kao referentna točka za postojeće i potencijalne PSAT-ove(SA), poslodavce i opću javnost te omogućuje jasno razumijevanje osnovnih profesionalnih kompetencija koje su stekli računovodstveni tehničari u Južnoj Africi (AT(SA)) prije započinjanja karijere.

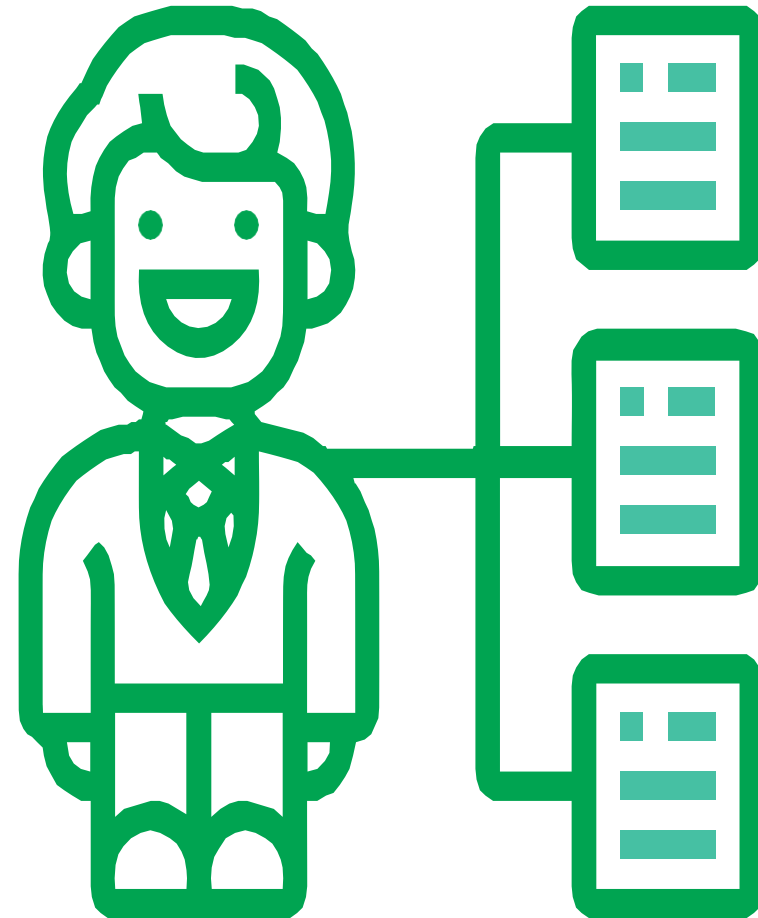
Kompetencijski okvir je usklađen s Pojmovnikom tehničkih kompetencija (TCD) Državne riznice za funkcije na razinama A – C.

Kompetencijski okvir također služi kao osnova na temelju koje se razvijaju i provode programi za stjecanje kvalifikacija i radnog iskustva za računovođe u javnom sektoru na početnoj i srednjoj razini.

## SAICA-in kompetencijski okvir za računovodstvene tehničare (nastavak 2)

Temeljni su principi razvoja kompetencijskog okvira za računovodstvene tehničare u javnom sektoru:

1. radni učinak
2. etičko ponašanje i upravljanje
3. profesionalna kompetentnost



## SAICA-in kompetencijski okvir za računovodstvene tehničare (nastavak 3)

### Profesionalne vrijednosti i stavovi

Etika  
Cjeloživotno učenje  
Profesionalnost

### Stručne kompetencije

Komunikacija  
Donošenje odluka  
Digitalna oštroumnost  
Zadovoljavanje potreba korisnika  
Individualno upravljanje i timski rad / vođenje

### Tehničke kompetencije

Prilagođene javnom sektoru Južne Afrike

## SAICA-in kompetencijski okvir za računovodstvene tehničare (nastavak 4)

### Tehničke kompetencije

Digitalizacija namijenjena računovodstvenim procesima

Evidentiranje i obrada finansijskih transakcija

Priprema i evidentiranje prodajnih i prihodovnih transakcija

Priprema i evidentiranje nabave i uplata

Upravljanje potraživanjima

Vođenje evidencije o novcu u blagajni

Obračun, zaključivanje na kraju mjeseca i bruto bilanca

Izrada, analiza i tumačenje finansijskih izvještaja

Računovodstveno praćenje nekretnina, postrojenja i opreme, obračuna plaća i poreza

Upravljanje gotovinom, imovinom i zalihama

Planiranje proračuna i obračun troškova

PDV

Poslovni i osobni porez

Unutarnje kontrole

# SADRŽAJ KVALIFIKACIJA: KVALIFIKACIJA ZA RAČUNOVODSTVO U JAVNOM SEKTORU

**Certifikat: Računovodstveni  
tehničar u javnom sektoru  
NKO razina 3.  
1 godina (120 bodova)**

- Uvod u računovodstvo
- Vještine na radnom mjestu
- Rad na računalu
- Profesionalna etika
- Planiranje proračuna i izvještavanje
- Izrada i evidentiranje uplata
- Evidentiranje prihoda i primitaka

**Certifikat daljnjeg obrazovanja i  
osposobljavanja (FET): Računovodstveni  
tehničar u javnom sektoru  
NKO razina 4.  
1 godina (120 bodova)**

- Komunikacija i nadzor
- Korištenje tehnologije u računovodstvu
- Profesionalna etika
- Priprema sravnjivanja i bruto bilance
- Financijski izvještaji
- Naplata potraživanja
- Izrada proračuna i monitoring

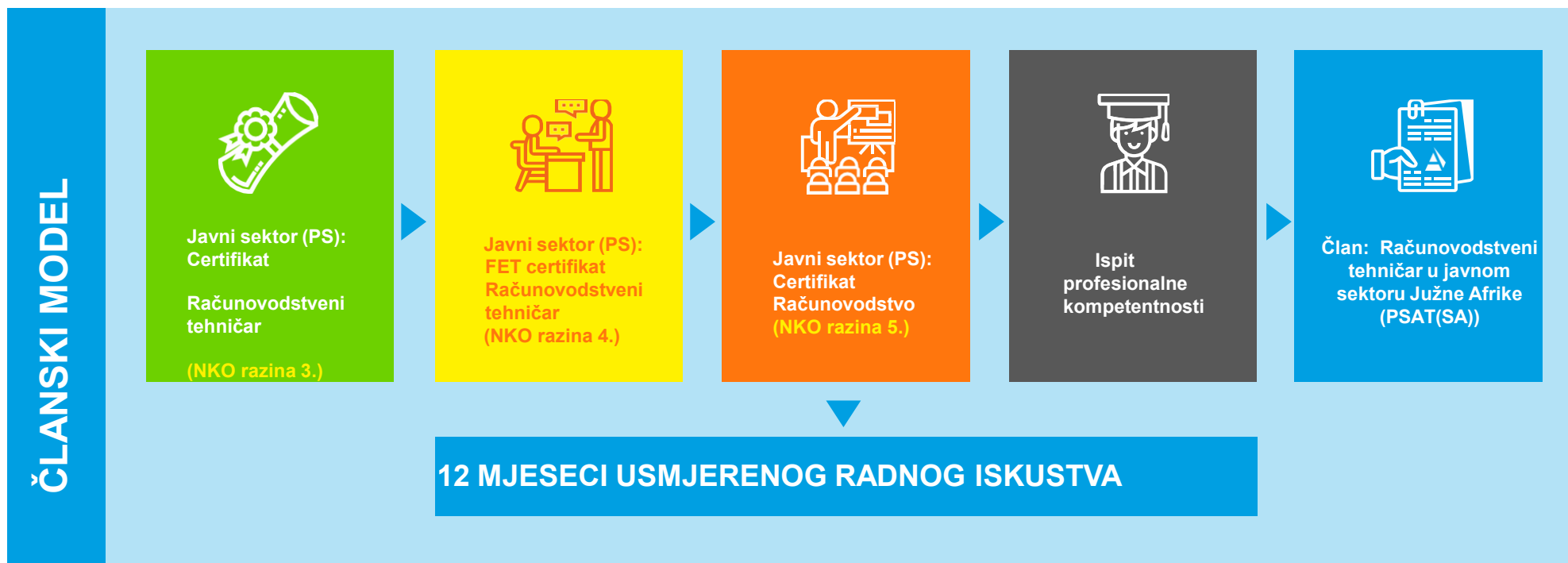
**Certifikat: Računovodstvo u javnom  
sektoru  
NKO razina 5.  
1 godina (120 bodova)**

- Komunikacija i vođenje tima
- Format ekonomskog izvještavanja i klasifikacija prema standardnom KP-u/RP-u
- Profesionalna etika
- Upravljanje proračunom
- Računovodstveno praćenje imovine i zaliha
- Financijsko izvještavanje
- Unutarnja kontrola, unutarnja revizija i vanjska revizija

## OCJENJIVANJE NA TEMELJU KOMPETENCIJA

- ✓ Studenti pokazuju sposobnost primjene znanja i vještina stečenih za vrijeme izobrazbe.
- ✓ Ocjenjivanjem se mjeri napredovanje studenta, razvoj kvalifikacija i utvrđuje radna spremnost za tržište rada.
- ✓ Konačna ocjena je kombinacija simulacija koje se provode na kraju svake jedinice.
- ✓ Strategija ocjenjivanja usmjerena je na formativno i sumativno ocjenjivanje.
- ✓ Formativno ocjenjivanje dio je nastavnog programa, a sumativno ocjenjivanje se koristi za ocjenjivanje postignuća u skladu s kvalifikacijskim ishodima na kraju programa.
- ✓ Ocjenjivanjem se ocjenjuje sposobnost studenta da pokaže svoju kompetentnost.

## Put prema članstvu: kako postati član SAICA-e s titulom računovodstvenog tehničara u javnom sektoru Južne Afrike (PSAT(SA))



*Priznavanje učenja i radnog iskustva stečenog u institucijama izvan SAICA-e i na neakreditiranim radnim mjestima moguće je putem priznavanja prethodno stečenih kompetencija (RPL) u okviru postupka stjecanja članstva.*



## AKREDITACIJA

### ✓ SAICA je

- ❖ registrirana pri SAQA-u kao profesionalna organizacija i partner za osiguravanje kvalitete pri QCTO-u
- ❖ delegirano tijelo od strane regulatora za akreditaciju pružatelja usluga obrazovanja koji provode postupke za stjecanje kvalifikacija računovodstvenih tehničara i poslodavaca koji osiguravaju usmjereno radno iskustvo

### ✓ **Potencijalni pružatelji usluga izobrazbe i poslodavci vrednuju se na temelju:**

- ❖ resursa, sustava, stručnosti

### ✓ **Moraju se obvezati da će:**

- ❖ provoditi nastavu
- ❖ provoditi ocjenjivanje
- ❖ pružiti mogućnosti za stjecanje radnog iskustva

## PROCES OSIGURANJA KVALITETE

- ✓ **Upitnik za samoprocjenu:** Daje priliku pružateljima usluga izobrazbe da pregledaju i ocijene svoj učinak prema važećim standardima za računovodstvene tehničare u Južnoj Africi (RT(SA)).
- ✓ **Posjeta lokacije radi vanjske provjere:** Provodi se jednom godišnje, pružatelji izobrazbe mjere se prema akreditacijskim kriterijima i mogu zadržati akreditaciju ako su ispunili sve standarde kvalitete. U slučajevima kada pružatelji izobrazbe ne ispunjavaju standarde, dogovara se plan popravka, mogu se odrediti sankcije ili povući akreditacija, ovisno o težini neusklađenosti.
- ✓ **Praćenje i ocjenjivanje nastave i učenja:** Promatra se nastava u učionici i mjeri kvaliteta nastave, što može uključivati razgovore sa studentima i provjeru nastavne pripreme, tj. nastavnih planova, na licu mjesta.
- ✓ **Provjera ocjenjivanja na licu mjesta:** Provjera ocjenjivanja uživo na licu mjesta provodi se bez znanja pružatelja usluga izobrazbe ili studenata, kako bi se osiguralo strogo poštivanje pravila ocjenjivanja.
- ✓ **Provjera rezultata:** Provjerava se postotak rezultata svih studenata tj. računovodstvenih tehničara u Južnoj Africi (AT(SA)) kako bi se osigurala dosljednost u ocjenjivanju.
- ✓ **Sastanci i usavršavanje:** Održavaju se kvartalni sastanci i usavršavanja za pružatelje usluga izobrazbe i poslodavce.

## USPJESI



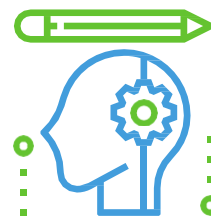
- ✓ **Više od 6 000 studenata:** U 2020. bilo je više od 6 000 studenata koji su stekli kvalifikacije za računovodstvo u javnom sektoru pri SAICA-i.



- ✓ **Svrshodne kvalifikacije:** Kvalifikacije izvorno razvijene 2012., ali su revidirane, poboljšane, usklađene s TCD-om i omogućene studentima diljem zemlje.



- ✓ **Suradnja s financijerima:** Sektorska tijela za obrazovanje i osposobljavanje (SETA), Nacionalni fond za vještine, Europska unija.



- ✓ **Poslodavci:** Studenti na studiju i diplomanti uspješno zaposleni u odjelima na lokalnoj, pokrajinskog i državnoj razini vlasti.



- ✓ **Praćenje i vrednovanje:** Za vrijeme praćenja i vrednovanja dobivene su pozitivne povratne informacije od studenata, nastavnika, poslodavaca, regulatora i pružatelja usluga obrazovanja.

## NAUČENE LEKCIJE



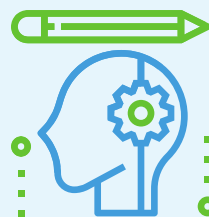
- ✓ **Savjetovanje sa širom grupom zainteresiranih strana:** Savjetovanje s ključnim zainteresiranim stranama presudno je za razvoj i stjecanje svrsishodnih kvalifikacija.



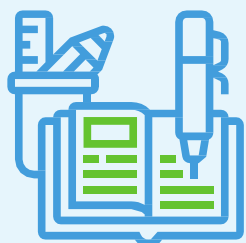
- ✓ **Nemojte se previše oslanjati na sumativno ocjenjivanje:** Učenje uživo, e-učenje, formativno ocjenjivanje i stručno ocjenjivanje (od strane kolega) jednako su vrijedni dijelovi procesa ocjenjivanja kao i konačna sumativna ocjena.



- ✓ **Iskustveno učenje:** Studije slučaja i simulacije pomažu razviti studente spremne za rad.



- ✓ **Kontinuirani profesionalni razvoj (KPR):** Studenti i nastavnici koji nisu dovoljno kvalitetno i u dovoljnom broju uključeni u KPR-u neće napredovati.



- ✓ **Nikada nemojte zanemariti studente:** Primijenite različite strategije podučavanja i učenja kako biste studentima omogućili raznu dinamiku učenja.



**POVEŽITE SE S NAMA:**

17 Fricker Road, Illovo, Sandton, Johannesburg,  
2196, South Africa (Južna Afrika)

Private Bag X32, Northlands, 2116, Johannesburg,  
South Africa (Južna Afrika)

Glavni kontakt:

**AT(SA): Trudy Paul**

E-mail: [trudyp@saica.co.za](mailto:trudyp@saica.co.za)

**Hvala  
vam**

develop.influence.lead.

razvijajte. utječite. vodite.